

KİTABIN ADI: Yedi kapı şifre

YAZAR Eyüp Yıldırım

Etkinliği Hazırlayan: Ayşegül PALA

TEMA/KONULAR Göç, savaş, doğa, arkadaşlık, yardımlaşma, psikoloji, kararlılık, umut, iyilik, kötülük, duygular

ETKİNLİĞİN GENEL KAZANIMLARI:

Göç ve göç sebepleri hakkında tartışır.

- Göç edenlerin duygularıyla ilgili tahminlerde bulunur.
- Metinde geçen olayları rol oynama ve doğaçlama tekniklerinden yararlanarak canlandırır.
- Metinde geçen duyguları yorumlar.
- Metnin öncesine ve sonrasına ait kurgular yapar.
- Okuduğu metni yorumlar.
- Olaylarla ve karakterlerle ilgili tahminde bulunur.
- Karakterin/nesnenin yerine geçerek, kurguya uygun olarak onun gibi düşünmeye çalışır, empati kurar.
- Öyküdeki olayları, karakterleri ve çelişkileri kişisel deneyimleri ile ilişkilendirir.
- Okuduklarını kendi yaşantısıyla ve günlük hayatla ilişkilendirir.
- Neden-sonuç ilişkilerini fark eder.
- Duygu ve düşüncesini görsel sanat çalışmasına yansıtır.
- Kendini yaratıcı yollarla (afiş yaparak) ifade eder.
- Okuduğu hikâyeyi yaratıcı yollarla özetler

BİRİNCİ ETKİNLİK: Düşünelim

Kazanımlar : Göç hakkında düşünür.

Olaylarla ve karakterlerle ilgili tahminde bulunur.

Göç ve göç sebepleri hakkında düşünür. Göç edenlerin duygularıyla ilgili tahminlerde bulunur.

Gerekli Malzemeler : Kâğıt, kalem, Büyük boyutta bir Türkiye bölgeler haritası, 4 adet kırmızı çamaşır ipi, bant, makas

Çocuklara aşağıdaki sorular yöneltilir ve bu cevaplardan yola çıkarak göç konusuna giriş yapılır.

– Göç nedir?

– Göç deyince aklınıza gelen ilk şey nedir?

Yedi grup oluşturulur. Bunun için çocukların her biri birden yediye kadar sırayla bir sayı söyler. Aynı sayıyı söyleyen kişiler bir araya gelip bir grup oluşturur.

Türkiye bölgeler haritası tahtaya/duvara asılır. Grupların her birine farklı bir bölge verilir. Her grup kendi bölgesinin sınırlarını iplerle yere çizmeye çalışır. Sınırlarını oluştururken diğer bölgelerle olan bağa/komşuluğa dikkat etmeleri söylenir. Bunun için tahtaya asılan bölgeler haritası gruplara rehber olur. Gruplar bölgelerini oluşturduktan sonra kenara çekilip bekler.

İplerle bölge sınırları belirlenmiş Türkiye haritası oluşturulduktan sonra yönergeler verilir, çocuklar bu yönergelere göre harita içinde hareket ederler:

- Doğduğunuz şehrin yer aldığı bölgeye gidin. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, bu duygunuzu anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.
- Şu an yaşadığınız bölgede durun. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, bu duygunuzu anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.
- Memleketinizin olduğu bölgeye gidin. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, bu duygunuzu anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.
- Yaşamak istediğiniz bölgeye gidin. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.

- Eğer bir yerden göç ettiyseniz, göç etmeden önce yaşadığınız o yerin bulunduğu bölgeye gidin. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, bu duygunuzu anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.
- Yaz ayları en sıcak olan bölgeye gidin. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, bu duygunuzu anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.
- Kış ayları en soğuk olan bölgeye gidin. O bölgede şu an ne hissediyorsanız, bu duygunuzu anlatan bir hareket yapın, pozunuzda hareketsiz durun.

Oyun bittikten sonra göç konusu üzerine konuşulur. İnsanların farklı sebeplerle bir yerden başka bir yere göç ettiğinden söz edilir. Aşağıdaki açıklamalarla göç ve duygular üzerine paylaşım yapılır. “Az önce bölgeler arasında hareket ettik. Göçler isteyerek ya da istemeyerek yapılabilir. Göç edenler farklı duygular içinde olabilir. Bu yüzden bölgeler arasında dolaşırken duygularımızı da ifade ettik. Hikâyemizde de bir göç yolculuğu olacak.

Hikâyemizde Hz. Mevlana ve ailesinin göç zamanı yaklaştığında, sizce hangi duyguları yaşamışlardır?”

İKİNCİ ETKİNLİK: Duygu Labirenti

Kazanımlar : Okuduğu hikâyeyi yaratıcı yollarla özetler. Neden-sonuç ilişkilerini fark eder.

Gerekli Malzemeler : Ortadoğu haritası, kalem, renkli boya kalemleri, emoji kartları, yapıştırıcı

Birinci Aşama

Üç grup oluşturulur. Her gruba aynı malzemeler dağıtılır. Gruplar, Haritalarına Mevlana ve ailesinin göç yolunu çizerler.

GÖÇ YOLU:

Horasan> Nişabur > bağdat > küfe > Mekke > medine> kudüs >şam > halep > malatya > Akşehir(Erzincan) > sivas > kayseri > Niğde > Karaman > Konya.

İkinci Aşama

Gruplar öyküden seçilen olayları sıraya dizer ve haritaya cümleleri yerleştirirler (cümleler harita üzerine sabitlenir). Bunun için 5dk süre verilir. Bu süre zarfında yerleştirmeyi bitirmeleri istenir. Sonra bu dizilim okunur.

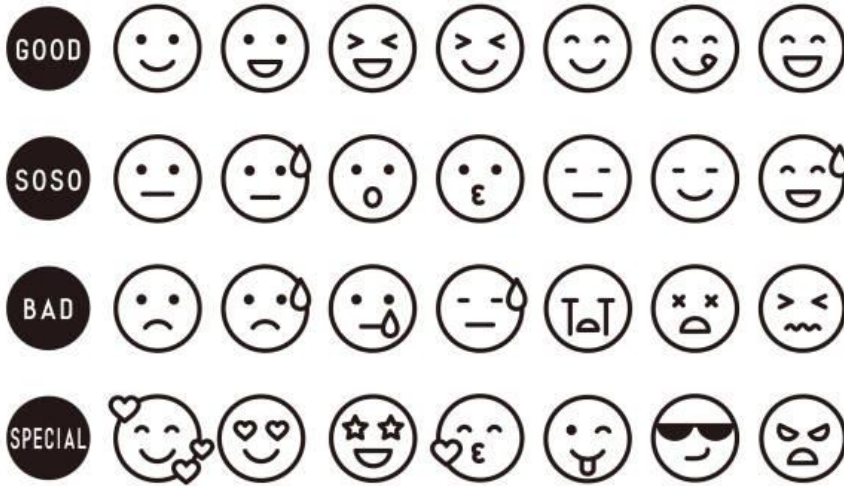
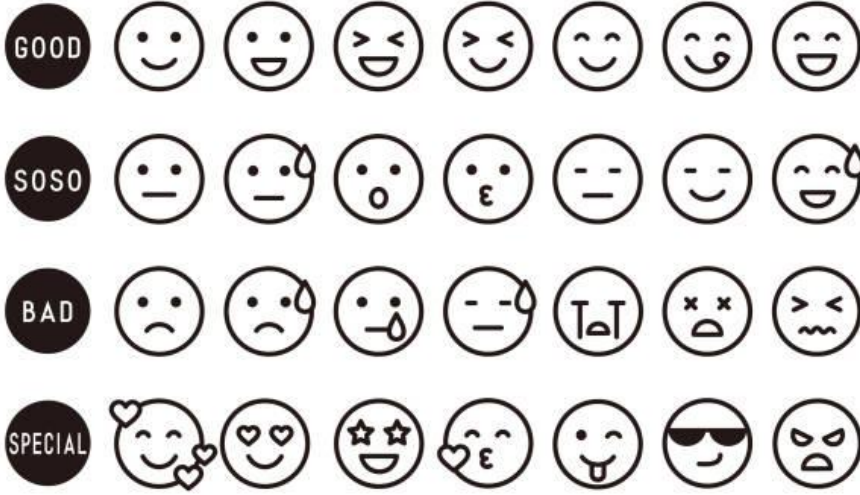
Üçüncü Aşama

Gruplar haritada yer alan cümleleri okur ve Mevlana'nın o durumda ne hissettiğini düşünerek emoji (duygu) kartlarındaki duygu ifadeleri ile bu cümleleri eşleştirir, emojileri cümlelerin yanına koyarlar.

OLAYLAR:

1. Moğol istilaları başlamış. Bu sebeple göç kararı alınıyor.
2. Nişabur'da Feridüddin Attar ile karşılaşma. Mevlana'ya kitabını hediye ediyor.
3. Bağdat'ın dışında Şeyh Şehabettin Sühreverdi ile karşılaştılar.
4. Mekke'ye oradan Medine'ye gittiler. Peygamberimizin türbesini ziyaret ettiler.
5. Akşehir kasabasında onları Mengücek beyi Fahreddin Behramşah karşıladı ve 2 gün misafir etti.
6. günümüzdeki adı Karaman olan Larende'ye vardılar. Burada annesi ve ağabeyi vefat etti. Aynı zamanda ilk çocuğunun olması tüm aileye teselli oldu. Sonrasında ikinci çocuğu da burada dünyaya gelir.
7. anadolu Selçuklu sultanı Alaeddin Keykubad'ın daveti üzerine Konya'ya giderler ve buraya yerleşirler.
8. Konya'da yaşadıkları süre zarfında babası vefat eder. Mevlana 24 yaşındadır.
9. Hocası Seyit Burhaneddin'in tavsiyesiyle eğitim için Halep'e gider. burada 2 yıl kalır. Sonrasında Şam'a gider. Burada 4 yıl kalır. Ve Şemsi Tebrizi ile tanışır.
10. sonrasında Konya'ya geri döner.
11. 1244 yılında kendisini methini duyan Şemsi Tebrizi Konya'ya gelir ve Hz. Mevlana'yı bulur. 16 ay burada iletişim halindedirler.
12. 1246 yılında Şems ortadan kaybolur. Onun Şam'da olduğunu anlayan Hz. Mevlana onu yeniden yanına çağırır.
13. Şems Kimya Hatun ile evlenir. Ama onun ölümünden sonra Şems ile Mevlana'nın arkadaşlığını kıskananlar, onu Mevlana'nın yanından uzaklaştırmak isterler..

14. Şems 1247’de birden ortadan kaybolur. Öldürüldüğü düşünülür.

ÜÇÜNCÜ ETKİNLİK: Fotoğraf Kareleri

Kazanımlar : Metinde geçen olayları rol oynama ve doğaçlama tekniklerinden yararlanarak canlandırır. Karakterin yerine geçerek, kurguya uygun olarak onun gibi düşünmeye çalışır, empati kurar. Neden-sonuç ilişkilerini fark eder.

Paytak uçarken uzaktan ya da yakından gördüğü yerlerin fotoğraflarını çekseydi, bunlar ne tür fotoğraflar olurdu?” Bu fotoğrafların anlatıldığı durumların bir listesi yapılabilir. Grup ya da eş çalışması içinde yapılan bu listeler okunur. – “Birazdan göç yolunda karşısına çıkan şeyleri anlatan fotoğraf karelerinden birine yakından bakacağız,” diyerek ikinci aşamaya geçilir.

– Çocuklardan biri ortaya gelir. Mevlana’ın gördüğü şeylerden birini seçer. Bunu simgeleyecek bir poz alıp donar. Bu pozunda, o rol içinde ne hissediyorsa o duygusunu da ifade edecek bir yüz/beden ifadesiyle hareket etmeden durur. Diğer çocuklar bu pozun haritada nereye denk geldiğini tahmin ederler.

Onun arkasından diğer çocuklar da birer birer ortaya gelip bu sahnede olabilecek bir kişi, nesne vb. ne olmak istiyorlarsa onu anlatacak bir pozisyonda ve ona uygun bir yerde durarak bu fotoğraf karesine eklenirler.

- Her gruptan mutlaka bu canlandırmaya katılır. Fotoğraf karesinin gerçekten fotoğrafı çekilir.
- Kitapta geçen 7 öğüdün bu fotoğraf kareleri ile eşleştirilmesi istenir. Eşleştirme yapan öğrenci cevabını sebebiyle birlikte anlatır.